

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING

van

WOENSDAG 15 MAART 2017

Namiddag

Samengevoegde vragen van

- de heer David Clarinval aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het wetsvoorstel tot invoering van een meldpunt waar onterecht afgegeven doktersattesten kunnen worden gemeld" (nr. 15268)
- [mevrouw Valerie Van Peel aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het controleren en sanctioneren van artsen" \(nr. 15377\)](#)
 - o [Antwoord van de minister](#)
 - o [Repliek](#)

David Clarinval (MR): Madame la présidente, madame la ministre, dans la revue du mois d'août 2016 du syndicat neutre des indépendants (SNI), j'ai eu l'occasion de lire un article dans lequel le SNI estimait que la proposition de la N-VA visant à mettre sur pied un point de contact pour dénoncer les médecins qui délivrent abusivement des certificats était une bonne idée. Le SNI va même plus loin en indiquant que les faux malades, couverts par un faux certificat, devraient également être sanctionnés.

Madame la ministre, nous avons déjà parlé de cela en commission des Affaires sociales. Je vous ai d'ailleurs cité des exemples à l'époque. Je suis employeur et j'ai déjà eu plusieurs personnes qui, à certains moments, ont eu des certificats. Il y a notamment eu un certificat comme quoi la voirie n'était pas bien dégagée pour les neiges. Il s'agissait d'un certificat médical. J'en ai eu un autre pour un footballeur qui, le jour même, était en train de courir sur un terrain de football.

Même si la grande majorité des médecins ne délivrent pas de certificats sans raison, certains d'entre eux, malheureusement, délivrent plus facilement des certificats médicaux de complaisance. Pour de nombreux employeurs, cette pratique est problématique.

Je ne connais pas la proposition de la N-VA, mais je pense qu'en tout cas, elle a le mérite d'attirer l'attention sur une problématique réelle. J'aimerais donc connaître votre avis par rapport à cette idée et surtout savoir comment, dans la pratique, on pourrait mettre en œuvre une telle proposition.

J'ajouterais que, dans le cas du médecin qui avait fait un certificat médical qui empêchait le travailleur de venir sur place parce que la route n'était pas bien déneigée, j'avais dénoncé les faits à l'Ordre des médecins. Je ne pense pas que l'état des routes soit en effet une raison médicale pour ne pas travailler. Mais je n'ai jamais eu de suites à ma dénonciation alors que, dans ce cas, il est évident qu'il y a une infraction.

En rebondissant sur la proposition de la N-VA, je crois, madame la ministre, qu'il y a matière à agir sur cette problématique.

Valerie Van Peel (N-VA): Waren alle collega's maar zo, dat is fijn, steun voor initiatieven.

Het is niet zo dat wij hierover een wetsvoorstel hebben klaarliggen, mevrouw de minister, maar het klopt wel dat wij dat ook als aandachtspunt zagen in de resolutie die wij hebben ingediend. Zoals mijn collega net al zei, zijn er tal van voorbeelden. Men hoeft er geen werkgever voor te zijn. Als OCMW-voorzitter heb ik onlangs in een dossier een briefje gekregen van een arts die iemand voor een jaar tijd ziekteverlof

gaf met retroactieve inbreng. Die man kwam dus met een briefje voor het volledige afgelopen jaar. Die zaken kunnen natuurlijk gewoon niet meer. Men ziet altijd dezelfde namen terugkomen, dus het gaat echt over rotte appels. Het gaat niet over het artsenkorps an sich, maar dat maakt het des te schrijnender, want het bezoedelt natuurlijk wel een heel korps. Spijtig genoeg gaat er per stad en gemeente heel snel rond waar men terecht moet.

Ik heb u daarover eerder al vragen gesteld. U hebt zich daarvoor toen trouwens meteen geëngageerd. U zei dat er vandaag heel weinig rond bestaat. Er is de Orde van artsen, maar die heeft niet zoveel in handen en maakt er, volgens mij, toch ook geen prioriteit van om dat echt aan te pakken.

Ik heb nu een vraag opgesteld, omdat de geneeskundige commissie bij een zeer extreem en schrijnend geval van een arts die om heel veel redenen niet meer in staat blijkt te zijn om zijn beroep uit te oefenen en die er echt een sport van maakte om massaal valse ziekteattesten uit te schrijven, toch eens een procedure is gestart. Die werd echter nietig verklaard door de Raad van State. Voor de weinige keren dat men probeert om een arts hierop aan te spreken, blijkt het al niet te lukken. Ik vrees dat de cijfers van het aantal artsen die wel de gevolgen moeten dragen, dicht bij nul zitten.

Daarom heb ik enkele vragen, mevrouw de minister.

Wat zijn uw plannen ter zake? Misschien mag u niet echt ten gronde iets zeggen over deze zaak. In het kader van de hervorming van het KB nr. 78 sprak u ook over een soort toezichtskamer die onder de kwaliteitsraad zou komen. Als ik het goed heb begrepen, zou het misschien wel mogelijk zijn om die problematiek daar als een absoluut aandachtspunt te behandelen. U weet dat ik er voorstander van ben om de adviserend geneesheren daarin een rol te laten spelen en hen ergens anders onder te brengen, omdat de aansturing anders een zeer moeilijke zaak zal zijn.

[\(naar boven\)](#)

Maggie De Block, ministre: Madame la présidente, chers collègues, lors de la grève des gardiens de prison, fin juin 2016, j'ai pu constater que des médecins délivraient des certificats de complaisance. J'ai alors demandé au Medex d'effectuer des contrôles d'absentéisme supplémentaires chez les gardiens. Ces contrôles ont immédiatement porté leurs fruits.

Je tiens à préciser que je suis tout à fait convaincue que la grande majorité des médecins travaillent de manière consciencieuse et qu'ils ne délivrent des certificats de maladie que si c'est nécessaire. Mais je suis également convaincue qu'une minorité de médecins se rendent coupables de pratiques illicites. C'est précisément cette minorité que je vise.

Je compte résoudre ce problème en établissant des profils permettant d'identifier les *outliers* et de leur faire assumer leurs responsabilités. Cette responsabilisation des médecins traitants fait partie des propositions relatives à la responsabilisation que j'ai transmises au kern. Ces propositions sont encore en cours de délibération au sein de ce dernier.

Zoals we nu de profielen trekken van de geneesmiddelenvoorschriften, gaan we dat doen voor diegenen die langdurige arbeidsongeschiktheid voorschrijven. Zoals u weet, moest er vroeger enkel een begindatum staan op het voorschrift van langdurige arbeidsongeschiktheid. Nu moet er ook een einddatum op vermeld worden. Het moet bovendien aaneensluitend zijn.

We kunnen het nu ook echt doen, en zo de buitenbeetjes wat voorschrijfgedrag betreft eruit halen. Ik weet dat er lijsten circuleerden van bij wie men terechtkon om een briefje te krijgen. Er leek wel een plotse plaag van Egypte te zijn neergedaald over de penitentiaire beambten, waardoor ze allen tegelijkertijd zozegd ziek waren geworden.

Personnellement, je ne suis pas favorable à la création d'un point de contact pour dénoncer les certificats de complaisance car cela me fait penser aux méthodes de dénonciation du temps des dictatures. De plus, de tels points de contact ne font qu'amplifier la méfiance au sein de la société. Il est impossible de fonder une société viable sur un sentiment de méfiance global.

Wat een getuigschrift met terugwerkende kracht betreft, dat is nooit geldig, zelfs niet als het gaat over één dag terugwerkende kracht. U kan als voorzitter gemakkelijk optreden.

Valerie Van Peel (N-VA): Ik kan niet tegen de arts optreden, en dat vind ik even schrijnend.

Minister **Maggie De Block**: Het gaat hier om een arts die eigenlijk een strafrechtelijk feit, valsheid in geschrifte, begaat. Er is dus een naam en een sanctie voor. U kan als OCMW-voorzitter een klacht indienen tegen die arts. Misschien maakt u zich dan niet geliefd in uw streek, maar u kan het wel doen.

Ik heb ooit tegen patiënten die mijn arbeidsongeschiktheidsattesten hadden vervalst, door twee dagen om te zetten naar vier maanden, een klacht moeten indienen om mij juridisch in te dekken. Daar was ook sprake van valsheid in geschrifte, maar dan vanwege een patiënt die zeer ingenieus was geweest. Dankzij het onderzoek bleek dat deze patiënt dit al eerder had gedaan bij andere voorschriften van andere artsen. Sommige mensen zijn zeer inventief.

Actuellement, la seule sanction prévue pour un travailleur ayant reçu un certificat de complaisance réside dans le fait qu'il risque de ne pas toucher de salaire garanti, conformément à l'article 31 de la loi du 3 juillet relative au contrat de travail.

Par conséquent, la question de savoir s'il faut prévoir d'autres sanctions et lesquelles, doit être posée à mon collègue le ministre de l'Emploi.

Enfin, je tiens à préciser que le renforcement des contrôles et des sanctions n'est pas le seul moyen de faire baisser le taux d'absentéisme. Une organisation ou un service qui est confronté à un taux d'absentéisme élevé devrait aussi s'interroger sur les causes sous-jacentes de l'absentéisme. En général, un taux d'absentéisme élevé est un signal qu'il y a l'un ou l'autre problème fondamental au sein de l'organisation ou du service en question.

Mevrouw Van Peel, u heeft een bijzondere vraag gesteld over een arts in wiens geval ook een gerechtelijke beslissing getroffen is. Over deze individuele zaak kan en mag ik me niet uitspreken. Het is een geval dat u aangehaald heeft om aan te tonen hoe weinig middelen er zijn.

Ik kan u wel verzekeren dat mijn administratie, zowel op het niveau van de FOD Volksgezondheid als van het RIZIV, het zeer belangrijk vindt dat frauduleus of crimineel gedrag door beroepsbeoefenaars ook vervolgd wordt, zeker als het gaat om georganiseerd gedrag. Overigens zullen actiemiddelen om tussen te komen ook besproken worden in het kader van de herziening van het KB nr. 78. Ook daar zullen we meer actiemiddelen kunnen hebben wanneer een beroepsbeoefenaar in gebreke is gebleven.

Dat zit zowel in de kaderwet voor de herziening van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, maar ook in het andere luik, in het kader van het ontwerp van wet inzake de kwaliteitsvolle praktijkuitvoering van de gezondheidszorg. We hebben immers inderdaad geconcludeerd dat er te weinig methodes zijn en dat het ook veel te lang duurt. Het geval dat u beschrijft, bewijst dat. Er zal dus veel eerder opgetreden worden tegen mensen die een loopje nemen met de wet bij hun voorschriften.

Ik herhaal nogmaals dat wie het correct doet, niets te vrezen heeft. Wie er een soort promotieartikel van maakt, en zijn maatschappelijke taak verwaarloost, zal aangepakt worden.

[\(naar boven\)](#)

David Clarinval (MR): Madame la ministre, je suis d'accord avec vous, la grande majorité des médecins font bien leur travail et sont très consciencieux en ce qui concerne l'octroi des certificats médicaux. En l'occurrence ici, il s'agit d'un petit groupe de médecins qui abusent du système et qui sont connus. Dans le canton de Gedinne, je pourrais vous citer le nom d'un médecin connu de tous qui, même s'il n'est pas votre médecin traitant et si vous avez un problème d'absentéisme, fait un véritable business de cela. Son nom est connu et il fait tache par rapport à tous ses autres collègues qui, eux, sont corrects. Il faut donc cibler un petit groupe de personnes qui abusent.

Je ne vais pas soulever le débat de l'absentéisme car nous connaissons ce sujet en commission des Affaires sociales et notamment le Medex, très efficace mais qui ne peut se déplacer dans tous les services publics. En outre, il ne couvre pas tous les services privés et, dès lors, on ne peut avoir toujours recours à ses services. Par contre, l'idée du point de contact me paraît intéressante. Vous considérez ces projets comme issus de sociétés dictatoriales! J'en suis étonné car nous avons voté, en Affaires sociales, un point de contact pour dénoncer la fraude sociale, ce qui est tout à fait la même idée.

Maggie De Block, ministre: Mais pas de manière anonyme, car cela existe aussi anonymement. Et, à ce sujet, cela part dans toutes les directions!

David Clarinval (MR): Je ne connais pas le texte de la N-VA, mais cela peut ne pas être anonyme! En tant que bourgmestre, je peux sans problème assumer mes propos et dénoncer les gens. D'ailleurs, j'avais écrit à l'Ordre des médecins pour un cas et j'avais signé mon courrier. Ce n'était donc pas anonyme. Il est clair que si ce n'est pas anonyme, la piste serait à creuser. J'ai néanmoins entendu que vous disposiez de plusieurs pistes concrètes que je n'ai pas toutes comprises, Madame la ministre, je vous fais néanmoins confiance afin que vous puissiez, avec les collègues du kern, prendre ce problème à bras-le-corps. Ce problème est manifestement un souci pour les employeurs et salit aussi parfois une profession qui ne le mérite pas.

Valerie Van Peel (N-VA): Dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister. Voor alle duidelijkheid, in het artikel over dat meldpunt stond wel een quote van mij, maar daarin had ik het over een meldpunt voor adviserend geneesheren. Ik wil geen maatschappij creëren waarin een arts zijn concurrent...

Minister **Maggie De Block**: Het kan niet dat men denkt: mijn buurman is zijn gras aan het maaien, hij is weeral thuis. (...) Dat kan niet. Daar hebben we het over.

Valerie Van Peel (N-VA): Nee, dat is ook niet mijn idee van een ideale maatschappij, maar het was wel de bedoeling om een soort van meldpunt en een beleid te creëren voor de adviserend geneesheren. Zij kijken nu zaken na. Zij stoten op zaken en verbinden daaraan consequenties, vooral voor de patiënt, maar niet voor de arts, terwijl die er natuurlijk voor heeft gezorgd dat die patiënt, ook onterecht, kan thuiszitten. Dat is een link die volgens mij meer gelegd moet worden, ook al vind ik het idee om profielen te maken en *outliers* te zoeken al een zeer goed idee. De kans blijft echter bestaan dat men er op die manier alleen de echt grote spelers uithaalt, zoals in het voorbeeld dat ik gegeven heb. Het is soms iets meer verstopt.

Ik kan, zoals mijn collega, de artsen in mijn regio bij naam noemen van wie elke keer briefjes komen waarvan ik weet of aanvoel dat die niet kloppen. Als men optelt wat dat aan de maatschappij kost, dan komt men uit op een ongelofelijk getal. Daarover bent u het wellicht met mij eens.

Gisteren hebt u wellicht nog verder uitgelegd – ik heb het begin van uw uitleg daarover wel nog gehoord – hoe er binnen de hervorming van het KB nr. 78 ook een toezichtskamer komt. Dat lijkt mij inderdaad echt een momentum om daaromtrent een beleid op te zetten. Ik wil ervoor blijven pleiten om de adviserend geneesheren daarbij te betrekken, want zij zitten toch al in één richting te kijken. Het is dus niet zo moeilijk om op datzelfde moment ook in de andere richting te kijken, maar dan moeten zij daarvoor wel op een andere manier omkaderd worden dan vandaag, want nu staan zij er moeilijk voor.

Het incident is gesloten.

[\(naar boven\)](#)